PROPERTY OF ACKU

DAILY ارادہ

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۰۰۴

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

یولسم کال – دویمه دوره، ۱۰۰۴ مه گڼه، پر له پسې ۲۰۷۹ گڼه د ۱۳۸۹ ل.د کب ۲۹ مه – دیکشنبې ورځ، د ۱۴۳۲ هـ ق ربیع الثاني ۱۴ مه د ۲۰۱۱ دمارچ ۲۰ مه

د افغان نشراتي مرکز مشرتابه او د ارادې خپلواکې ملي ورځپاڼې کارکوونکي د نوي لمریز کال د رارسېدو له املې ټولو ګرانو هېوادوالو ته مبارکي وایي. الله (ج) دې وکړي، چې نوی کال د سولې، نېکمرغۍ، ابادۍ او سوکالۍ کال وي او د هېواد د کړېدلي ولس د هیلو او ارمانونو د پوره کېدو نوی پیل وي.

سالی دشوار اما سرنوشت ساز

فردا دوشنبه روز اول سال ۱۳۹۰ خورشیدی است. سال ۱۳۹۰ سال دشوار و سرنوشت سازی خواهد بود؛ در این سال، دولت افغانستان کارهای مهم و عمده یی پیش روی خود دارد که مهمترین آنها انتقال مسوولیت ها به نیروهای افغان است. بر پایهٔ گزارش ها، رییس جمهور کرزی در روز دوشنبه اول حمل اعلام خواهد کرد که در گام نخست مسوولیت های امنیتی کدام ولایات باید از نیروهای ایتلاف بین المللی به نیروهای افغانستان انتقال یابد.

درحالی که کشور هنوز دستخوش یک شورشگری عظیم است، شک و تردیدها باقی می مانند که نیروهای امنیتی افغانستان واقعا در چه حدی آماده اند، این مسوولیت را بر عهده گیرند، به ویژه هنگامی که قوماندانان از نبود منابع شکایت دارند و تحلیلگران از فساد و فرار سربازان از اردو گزارش می کنند.

قرار است، در ماه جولای سربازان افغانستان شروع به در دست گرفتن کنترول امنیت برخی از مناطق بکنند. این گامی مهم در راه بیرون رفتن نهایی ۱۴۰ سرباز بین المللی از افغانستان می باشد. به روز دوشنبه که مصادف با نوروز و اول ماه حمل سال جدید هجری خورشیدی است، حامد کرزی ضمن سخنرانی از چهار ولایت و سه شهر مهم افغانستان نام خواهد گرفت که مسوولیت های امنیتی آنها در تابستان امسال به افغانستان واگذار خواهد شد. نیروهای آیساف که درصدد تقویت نیروهای افغانستان می باشند می خواهند، تا سال ۲۰۱۴ نیروهای اردوی ملی افغانستان که اکنون شمار سربازانش به ۱۵۰ هزار تن می رسد، قادر باشد مسوولیت کامل امنیتی را دردست گیرند. بر اساس اطلاعات دویچه وله، هدف آن است، تا این نیروها نگذارند که دوباره افغانستان مانند گذشته محل اختفا و پناهگاه القاعده گردد. محمود صیقل، تحلیلگر مستقل و معین پیشین وزارت خارجهٔ افغانستان بر این نظر است که از نگاه شمار سربازان ارتش و پولیس ما پیشرفت هایی کرده ایم، اما از نگاه داشتن تجهیزات مناسب، هنوز راه طولانی برای پیمودن ص۳

برګمتال ولسوالي د سقوط په درشل کې

د نورستان والي وایي، چې که دولت برګمتال ولسوالی ته د ملي اردو ځواکونه ونه لېږي، له سقوط سره به مخ شي.

د نورستان والی جمال الدین بدر پرون د کب پر ۲۸ مه وویل، چې که څه هم څه موده مخکې د سرحدي لوا قوماندانۍ د سرحدي پولیسو د یوه کنډک د منظورولو ژمنه ورسره کړې وه، خو اړینه ده چې برګمتال ولسوالۍ ته د ملي اردو یو کنډک واستول شي.

والي زیاته کړه، چې په نړدې ورځو کې به د سرحدي قومندانۍ له خوا د سرحدي پولیسو یوه ۵۰ کسیزه ډله نورستان ولایت ته ولېږل شي، خو د ملي دفاع د وزارت یوه کنډک ته هم اړتیا شته.

والي وویل: ((که دولت برګمتال ولسوالۍ ته د ملي اردو ځواکونه ونه لېږي، نو له سقوط سره به مخ شي.))

دغه غوښتنه تر دې ورځې مخکې جګړې وروسته شوې، چې په برګمتال کې د دولت د وسلوالو مخالفینو او پولیسو له خوا ترسره شوه.

د نورستان امنیه قوماندان جنرال شمس الرحمن نورستاني وویل، چې د دې ورځې مخکې په نښته کې یو پولیس تپي او یو بل تر دې دمه نادرکه دی.

هغه زیاتوي، چې په دې نښته کې د وسلوالو مخالفینو درې تنه وژل شوي او یو یې تپي دی.

د نومورې په وینا، چې څه موده مخکې وسلوالو مخالفینود واما ولسوالۍ د کوردر په سیمه کې د یوې ولسوالۍ د جوړولو پلان درلود، خو د دې سیمې خلکو مخالفین نه دي پرېښې چې ولسوالۍ جوړه کړي. ۳مخ

مروری بر مهم ترین رویدادهای افغانستان در سال ۸۹ ۲

د کابل بانک قضیه له ډیلایټ کمپنۍ سره د امریکا د قرارداد د لغوه کېدو لامل شوه

د امریکا حکومت د محاسبې له هغه نړیوال شرکت سره قرارداد فسخه کړ چې په کابل کې یې د افغانستان بانکي سیستم ته تخنیکي مشورې ورکولې.

دا پرېکړه یې په دې خاطر کړې چې دا کمپنۍ په کابل بانک کې د ستونزو د نښو په باب د راپور په ورکولو کې پاتې راغلې وه.

د امریکا د پراختیایي اداري د سرمفتش له لوري د یوه راپور له مخې چې د چهارشنبې پر ورځ خپور شو، د امریکا د نړیوالې پراختیا اداري له ډیلایټ کمپنۍ سره د خپل قرارداد بانکې برخه فسخه کړه.

د ډیلایټ کمپنۍ غړي د افغانستان په مرکزي بانک یانې په افغانستان بانک کې د سلاکارانو په حیث کار کوي.

امریکایي او د نورو لوېدیځو هېوادونو سلاکاران د افغانستان په یوشمېروزارتونو او حکومتي اداروکې د تخنیکي مهارتونو او د مسلکي معیارونو د ښوولو په برخه کې له افغان چارواکو سره مرستې ته ګومارل شوي دي. د افغانستان له بانکي سیستم سره د امریکا د متحدو ایالتونو د پراختیایي اداري مرستې په ۲۰۰۳ کال پیل شوې دي.

د امریکا د پراختیایي اداري د سرمفتش په راپور کې ډیلایټ کمپنۍ په دې ملامته شوې چې په کابل بانک کې یې تر دوو کلونو پورې د درغلۍ د شواهدو په اړه څه نه وو ویلي. راپور همدارازوایي چې په افغانستان بانک کې د ډیلایټ کمپنۍ د سلاکارانو مشر څرګنده کړې چې د امریکا له پراختیایي اداري څخه په کابل بانک کې د درغلۍ د شواهدو په باب معلومات یې د دې لپاره پټ ساتلي وو ۳مخ

دوه بهرني سرتېري ووژل شول

د ناټو په مشرۍ نړیوالو سوله ساتو ځواکونو د افغانستان په سویل کې د خپلو دوو سرتېرو د وژل کېدو خبر ورکړ. دغه خبر په کابل کې د یادو ځواکونو د مطبوعاتي دفتر له خوا د کب پر ۲۸مه په یوه خپره شوې خبرپاڼه کې ورکړل شوی دی. سرچینې زیاته کړې، چې دغه سرتېري یې پرون د افغانستان په سویل کې دیوې خصوصي امنیتي کمپنۍ د ساتونکو سره په یوه پېښه کې وژل شوي دي. خو ایساف د پېښې کړه ځای او د وژل شویو سرتېرو هویت نه دی په ډاګه کړی. د روان زېردي کال له پیل راهیسې د هېواد په بېلابېلو سیمو کې د وژل شویو بهرنیو سرتېرو شمېر ۸۸ تنو ته ورسېد.

مروری بر مهم ترین رویدادهای افغانستان در سال ۸۹

قسمت سوم

انتخابات داخلی ولسی جرگه:

۲۷ سنبله سال ۸۹ تنها سرآغاز جنجال ها و کشمکش ها میان کمیسیون انتخابات و سمع شکایات انتخاباتی و محکمه ویژه مورد حمایت ریاست جمهوری نبود، بلکه این انتخابات، همچنین شروع یک دورهٔ پیچیده و پرماجرا برای کاندیداهای برنده در درون پارلمان تازه تشکیل نیز بود.

پس از افتتاح پارلمان جدید توسط رییس جمهور، بربنیاد مفاد اصول وظایف داخلی مجلس، نخستین وظیفه نماینده گان، گزینش رییس و دیگر اعضای هیأت اداری طی یک فرایند انتخابات داخلی است.

چنانکه در قانون پیش بینی شده بود، با انتخاب ادارهٔ موقت ولسی جرگه، نماینده گان برای انتخاب رییس و اعضای هیأت اداری، وارد انتخابات گردیدند؛ بربنیاد انتظارات اولیه و معمول، به نظر نمی رسید این امر، تا این مایه و میزان، خبرساز شود.

انتخابات داخلی مجلس با مشارکت چند کاندیدای سرشناس از جمله محمد یونس قانونی و عبدالرب رسول سیاف، آغاز شد. در دور نخست، سیاف و قانونی در نتیجهٔ یک رقابت تنگاتنگ و با کسب بیشترین آراء به دور دوم راه یافتند؛ اما در دور دوم نیز، فشرده گی رقابت ها موجب شد؛ تا هیچ یک از دو رقیب، قادر به کسب اکثریت ۵۰+۱ آرای موجود نشوند. این مسأله در واقع آغازی شد برای یک دورهٔ طولانی کشمکش و رقابت و تنش و تشنج؛ به گونه یی که انتخابت داخلی ولسی جرگه در یک ماهه نخست کار ولسی جرگه، به جنجال برانگیزترین و خبرساز ترین موضوع روز، تبدیل شود.

سیاف و قانونی، پس از دو مرحله، قانونا دیگر حق شرکت در انتخابات را از دست دادند؛ با این حال، این امر هیچگاه به معنای پایان رقابت و تلاش و تکاپوی دو طرف برای تصاحب کرسی ریاست مجلس تلقی نشد.

دو طرف و حامیان و هواداران آنان در درون و بیرون از دستگاه قدرت و حتا در برخی موارد، با حمایت بعضی از قدرت های خارجی و مراجع بیرونی، عملا وارد یک مبارزهٔ غیر رسمی، پرمدامنه و پرمصرف گردیدند.

تمامی اهرم ها و امکانات لازم از سوی هردو جانب برای دست یافتن به هدف یادشده، مورد آزمون و استفاده قرار گرفت.

از جانب دیگر، ممنوعیت قانونی دو کاندیدای قدرتمند و پرنفوذ از مشارکت دیگر باره در انتخابات داخلی ولسی جرگه، فرصتی شد برای بسیاری دیگر از نماینده گان، تا از رهگذر شرکت در دوره های بی نتیجه و پی در پی انتخابات، هم شانس خود را برای دست یافتن به یک احتمال ضعیف – ریاست ولسی جرگه- بیازمایند و هم با استفاده از تریبون پارلمان، به ابراز وجود پرداخته و شهرت و اعتبار و وجههٔ اجتماعی- سیاسی خویش را برای مردم افغانستان طرح کنند!

در هر حال، درست پس از عدم توفیق آقایان سیاف و قانونی در دست یافتن به کرسی ریاست ولسی جرگه بود که نماینده گان، عملا وارد یک چرخهٔ بی نتیجه از انتخابات، برای گزینش رییس و هیأت اداری گردیدند.

بربنیاد گزارش ها، هردو نامزد بازنده و هواداران آنها با استفادهٔ گسترده از آرای سفید و باطل، سرسختانه تلاش کردند، تا بار دیگر زمینه برای مشارکت آنان در انتخابات داخلی مجلس فراهم شود و یا حداقل از راه یافتن نامزدان مورد حمایت همدیگر به ریاست مجلس، جلوگیری کنند.

این فرایند در برخی موارد، همراه با حاشیه های دیدنی و تنش آلود نیز بود که تنش ها و عقده گشایی های قومی، از نمونه های آن محسوب می شود.

یک ماه نخست دورهٔ کاری مجلس دوم، در حالی صرف کشمکش های داخلی بر سر دست یافتن به کرسی ریاست می شد که مردم افغانستان، بی صبرانه شکل گیری پارلمانی ملی، مستقل، مقتدر و موثر را انتظار می بردند.

انتخابات داخلی مجلس و مهمتر از آن، نتیجه یی که در نهایت از آن فرادست آمد، دست کم یک نکته را به خوبی روشن می سازد و آن اینکه که پارلمان دوم نیز، تفاوت چندانی با پارلمان گذشته نخواهد داشت.

با این وصف، از دید ص۳

بهرني پوځونه د جګړې پرمهال کلي او کورونه ورانوي!

میوند

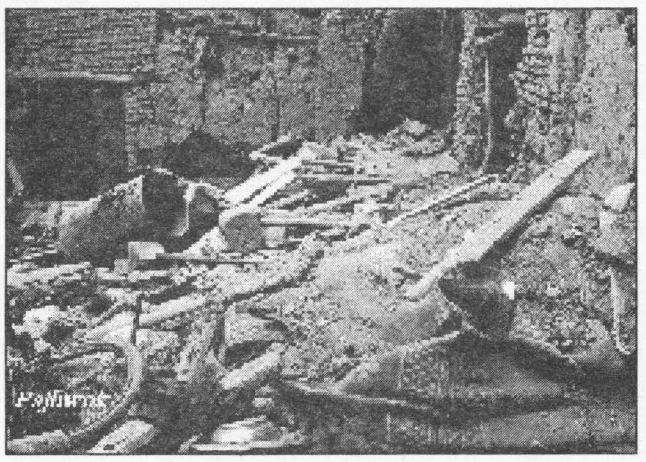

جګړې په افغانستان کې په څو لسیزو کې دومره ورانی وکړ، چې پېړیو پېړیو کروړنو کروړونو ډالرو ته اړتیا ده، چې دا ورانۍ بېرته ابادې شي، ځکه په تېرو درېیو لسیزو کې زمور هېواد ډېر زیانونه ولیدل او ډېر څه مولـه لاسه ورکړل. په دې لسیزو کې مور ډېرې قربانۍ ورکړې، له هغو جملې نه د انسانانو قرباني، چې شاوخوا یونیم میلیون انسانان په کې له منځه لاړل او دا ډېره د تعجب خبره ده، چې په یو هېواد یوازې په درېیو لسیزو کې د څه باندې یونیم میلیون شهیدانو خاوند وي! خو په هر حال حالات همداسې وو، چې دې هېواد باید څه باندې یونیم میلیون شهیدان ورکړي وای، خو دافسوس خبره دلته ده، چې د شهیدانو د ورکولو لړۍ تر اوسه پورې روانه ده. امریکا او ناټو چې کله په دې هېواد کې د سولې او ابادۍ په نامه پوځونه مېشت کړل او د طالبانو حکومت یې رانسکور کړ، نو لومړنی شعار یې دا و، چې دوی په دې هېواد کې سوله راولي او ابادۍ او بیارغونې ته ډېره توجه کوي، خو بالعکس داسې ونه شول، بلکې هر څه یې د خپل شعار خلاف ترسره کړل. دوی د سولې پر ځای د ډې هېواد ته بې امنۍ راوړه او د ابادۍ پر ځای ورانۍ. دا خبره پر ځای ده، چې دوی چېرته هم قدم اخیستی، نو بدمرغیو هم ورسره سم هغه ځای ته مخه کړې ده او هغه ځای یې بدمرغه کړی دی. رښتیا ویل ترخه وي، خو نتیجه یې بیا ډېره خوږه راخپژي. له هغه وخته چې امریکا او ناټو هېوادونو په دې هېواد کې پوځي حضور مونډلی او په دې هېواد کې یې

۳مخ

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

افزایش مخالفت ها با جنگ افغانستان در امریکا، ارزیابی ها و پیامدها

مسألهٔ حضور در افغانستان و خروج از آن اکنون به تناقض اصلی برای دولت بارک اوباما تبدیل شده است؛ چنانکه برخی از سران و مقام ها به خروج و برخی دیگر، به ماندن در افغانستان پافشاری دارند؛ دستهٔ اول را نظامیان و دستهٔ دوم را سیاسیون تشکیل می دهد. بادرنظرداشت این مسأله، تعداد حامیان خروج سریع از افغانستان در کنگرهٔ امریکا افزایش یافته است.

در رای گیری روز پنجشنبه در مجلس نماینده گان امریکا، ۹۳ عضو این مجلس از بارک اوباما، رییس جمهور امریکا خواستند، در روند خروج نظامیان امریکایی از افغانستان سرعت بخشد.

البته پیش نویس قطعنامهٔ تسریع خروج سربازان امریکایی از افغانستان در مجلس نماینده گان امریکا به تصویب نرسید، با این حال مشخص شد که بر تعداد ناراضیان از ادامهٔ این جنگ در کنگرهٔ امریکا افزوده شده است.

در رای گیری روز پنجشنبه، ۳۲۱ نماینده در برابر ۹۳ عضو دیگر، با سرعت گرفتن خروج نیروهای امریکایی از افغانستان مخالفت کردند. در حالی که در مارچ سال گذشته، در زمان رای گیری در خصوص یک قطعنامهٔ مشابه، مخالفان ۳۵۱ در برابر ۶۵ تن بودند.

به عبارت دیگر، در طول یک سال، ۲۸ نفر بر حامیان خروج سریع نظامیان امریکایی از افغانستان در مجلس نماینده گان امریکا، افزوده شده است.

این افراد خواهان آن هستند که تا پایان سال جاری، نظامیان امریکایی از افغانستان خارج شوند. در حالی که باراک اوباما وعده داده است، روند خروج سربازان امریکایی از افغانستان از جولای سال ۲۰۱۱ آغاز و در پایان سال ۲۰۱۴، خاتمه می یابد.

گروه های ضد جنگ در داخل حزب دموکرات و همچنین هواداران جنبش تی پارتی که مشترکا پیش نویس این قطعنامه را تهیه کرده اند، طرح اوباما را طولانی و پر هزینه توصیف کرده اند.

در حال حاضر، بودجه نگهداری یک صد هزار سرباز امریکایی در افغانستان و جنگ با طالبان، برای مالیات دهنده گان امریکایی سالانه بیش از یک صد میلیارد دالر هزینه در بردارد. به عبارت دیگر، اگر سربازان امریکایی تا پایان سال ۲۰۱۴ در افغانستان باقی بمانند، حداقل ۳۰۰ میلیارد دالر دیگر بر هزینه های این جنگ افزوده می شود. تاکنون بیش از ۳۰۰ میلیارد دالر از بابت جنگ ۱۰ سالهٔ امریکا در افغانستان هزینه شده است.

این وضعیت سبب شده است که میزان مخالفت ها با جنگ افغانستان در میان امریکاییان به بالاترین میزان بعد از حادثهٔ ۱۱ سپتمبر سال ۲۰۱۱ و لشکر کشی امریکا به افغانستان برسد.

در همین حال، نتایج نظرسنجی مشترک واشنگتن پست و ای بی سی نیوز که روز سه شنبه گذشته منتشر شد، نشان می دهد، حدود دو سوم از مردم امریکا، یعنی ۶۴ درصد، با ادامهٔ جنگ در افغانستان مخالف هستند.

براساس این نظرسنجی، ۳۱ درصد از مردم امریکا همچنان از ادامهٔ جنگ در افغانستان حمایت می کنند.

نتایج این نظرسنجی نشان از آن دارد که سه چهارم از مردم امریکا بر این باور اند که بارک اوباما رییس جمهور امریکا باید تابستان ۲۰۱۱ دستورعقب نشینی نیروهای نظامی از افغانستان را صادر کند.

در گزارش این نظر سنجی آمده است که این رقم بالاترین میزان مخالفت ها در جامعهٔ امریکا با ادامهٔ جنگ افغانستان به شمار می آید.

بادرنظرداشت آنچه گفته آمدیم، چنین به نظر می رسد که امروز در جامعهٔ امریکا نسبت به جنگ افغانستان بدبینی ها رو به افزایش است و این روند با گذشت هر روز و افزایش تلفات نظامیان امریکایی در این کشور، رو به صعود است. بنابراین، اگر دولت امریکا در آیندهٔ نزدیک با اندیشیدن راهکارهای موثر و همه گیر در راستای پایان بخشیدن به معضلهٔ افغانستان تلاش ننماید، بعید نیست که دامنهٔ این بدبینی ها نسبت به ادامهٔ جنگ افغانستان بیشتر و امریکا افزون بر گیر ماندن در یک بحران خارجی، با بحران داخلی دیگری نیز دست و پنجه نرم نماید؛ چیزی که بیش از هر عامل دیگری می تواند، اسباب ضعف و در فرجام فروپاشی را مهیا سازد.

بهرني پوځونه د جګړې ...

د دوی په اصطلاح د ترور ښکار د ختمولو، سولې او ابادۍ لپاره ملا تړلې او په همدې هدف يې جګړه پيل کړې، نو دغه هدف خو يې يوځل لاس ته نه دی راوړی، بلکې له خپل هدف څخه لرې شوي هم دي. په لومړيو وختونو کې يو څه کراري وه، خو څومره چې دوی په سيمه کې نفوذ پيدا کاوه، هغومره ورسره حالت هم ترينګلي کېدل او دا حالات همداسې نور هم مخ ته ځي. په تاسف سره بايد ووايو چې د تېرو لسيزو تکرار بيا هم روان دی. ځکه تېرې لسيزې له ويرانۍ او جنګ ځڅړو ډکې وې، خو دادی دا لسيزه چې اته کاله يې پوره شول هم له جنګ ځڅړو او ويرانيو ډکه ده. په همدې څو وروستيو کلونو کې چې د سولې او ابادۍ په نامه هڅې روانې دي، دومره ورانۍ وشوې او دومره سوله زيانمنه شوه، چې هېڅ ساری نه لري. بهرني پوځونه د دې لپاره چې يوه سيمه باامنه کړي، بې امنه کوي يې او د دې لپاره چې يوه سيمه اباده کړي ورانوي يې. دوی په جنګ کې دې ته نه ګوري، چې ملکيانو ته مالي او ځان تلفات اوړي، کلي کورونه يې ورانېږي او ټوله هستي يې له منځه ځي، بلکې دوی د خپل هدف د ترلاسه کولو لپاره هر عمل روا او هرې وژنې او ورانۍ ته جواز ورکوي. په همدې تړاو اسوشېټډ پرېس اژانس هم په خپل يوه وروستي راپور کې ويلي، چې نړيوال ځواکونه غواړي په افغانستان کې دورانولو په وسيله بريالي شي.

د افغانستان په جنوب کې امريکايي پوځيان وايي ځينې وخت د پرمختګ لپاره له ويجاړولو او ورانولو پرته بله لار نه پاتې کېږي. د دوی په وينا دا ډول اقدامات ځينې وخت د خلکو د غوسې سبب کېږي. د خلکو ملاتړ د افغانستان په ماموريت کې ډېر ضروري دی. د امريکايي ځواکونو قومندان تورن ماتيوپيترسن، چې د دسمبر له مياشتې راپه دې خوا د هلمند د سنګين ولسوالۍ د تصفيه کولو مسوولیت پر غاړه لري، وايي: مور د بيارغونې لپاره هلته تللي يو خو ځينې وخت ورانۍ ته مجبور پرو. اسوشيتيد پريس خبري اژانس وايي، د هلمند په سنګين ولسوالۍ کې امريکايي پوځيانو د بريتانوي هغو په نسبت تهاجمي ستراتيژي عملي کړې ده. دوی د ماينونو د پاکولو لپاره له چاودېدونکو موادو کار اخلي او له همدې املې يې په سنګين ولسوالۍ کې ۲۵ ماينونه او بمونه له منځه وړي او د دې سيمې نهه سوه مترە سړک يې په دې وسيله پاک کړی.

خو دې چاودنو د سيمې اومو کورونو ته زيات تاوانونه اړولي دي. د ډېرو کورونو کړکۍ ماتې شوي، دېوالونه يې درز شوي يا نړېدلي او چتونه يې لوېدلي دي. امريکايي پوځيانو همداراز د سړک په شاوخوا سل مترو کې کورونه، چې خلک پکې نه اوسېدل، د بلډوزر په وسيله له خاورو سره خاورې کړي ځکه چې دوی ته د سړک د غاړې دېوالونه د وسلوالو مخالفانو سنګرونه ګڼل کېدل. د راپورونو له مخې امريکايي پوځيانو په کندهار ولايت کې هم له ورته تاکتيک څخه کار اخيستی، خو هلته هم دا تاکتيک د خلکو د مخالفت او پارېدو سبب شوی دی. همداشان د هلمند په ولايت کې هم دوی څه موده مخکې د کولاچي په نامه يو کلی پر بمونو بمبارونو داسې له منځه وړی و، چې هېڅ د ژوندانه اثار يې په کې نه وو پرېښي. په دې صورت کې چې دوی له يوې خوا د افغانستان د عام ولس په زړونو کې نفوذ نه لري او د کرکې او اشغالګرو په ستر ګه ورته ګوري او له بلې خوا دوی هم داسې بېرحمانه او وحشيانه عملونو ته مخه کوي، نو د پر ژر به خپله ماته ومني او له سترې ماتې سره به مخ شي، بيا که ټوله دنيا هم د دوی ملاتړ شي او په لکونو نور پوځيان هم راولېږي، خو چې د افغانستان د عام ولس يې په مقابل کې راپورته شي، د دوی هر څه به له خاورو سره داسې خاورې کړي، لکه دوی چې اوس د افغانستان د عام ولس کلي او کورونه خاورې کوي.

د کابل بانک قضيه له ډيلايټ ...

چې په افغانستان بانک کې له چارواکو سره پټو اړيکو ته دوام ورکړي.

د امريکا د پراختيايي ادارې د سرمفتش په راپور کې ويل شوي چې بايد په کابل بانک کې د جدي ستونزو شواهد مخکې تر دې د امريکا پراختيايي ادارې ته ښودل شوي وای، چې ډيلايټ کمپنۍ په قضيه کې شامله شي. د تاند د راپور له مخې، د امريکا د پراختيايي ادارې د افغانستان او پاکستان د دفتر د اجراييه رييس مرستيال ډاويډ مک کلوډ د سرمفتش پر راپور په يوه ليکلې تبصره کې ويلي: دا بايد په زغرده ووايو شي چې ډيلايټ د هغې پراخې درغلۍ مخه نه شوای نيولی چې په کابل بانک کې شوې ده. د سرمفتش د راپور په ځواب کې ډيلايټ کمپنۍ په يوه خپره کړې اعلاميه کې ويلي د امريکا د پراختيايي ادارې سرمفتش د ډيلايټ کمپنۍ د کسانو له لوري د درغلۍ هېڅ شواهد نه دي موندلي او د کابل بانک د اسنادو محاسبه او تفتيش د امريکا له پراختيايي ادارې سره د دوی په قرارداد کې شامل نه وو.

نقش اقوام در پروسهٔ تشکیل...

شوروی ها پشتون ها را به عنوان قوم دارای نفوس اکثریت و متصدی تاریخی قدرت سیاسی در افغانستان، دشمن اصلی خود تلقی می کردند و ادعای طبعی آنها را برای حفظ قدرت سیاسی، مغایر پلان های هژمونیست خود تلقی می نمودند. بناً به ذرایع مختلف تلاش کردند، تا حصول قدرت سیاسی را در کشور معروض به رقابت سایر اقوام بسازند.

شوروی ها ناسیونالیزم پشتون را تبلور ناسیونالیزم افغانی قیاس می کردند. از همین رو علیه پشتون های ناسیونالیست اعم از آنکه در داخل ح. د. خ بودند (در وقت حکومت امین) و یا خارج آن، موضع بسیار خصمانه داشتند. آنهم در حالی که ناسیونالیزم محلی سایر اقوام را تشویق می کردند. به همین مقصد ترجیح می دادند، تا با اطلاق اصطلاح "ملیت" به اقوام اقلیت افغانستان، هویت آنها را در بطن جامعهٔ افغانی، به شیوهٔ مصنوعی متورم جلوه بدهند و احساس رقابت شان را نسبت به پشتون ها زنده نگه دارند.

بذری را که شوروی ها در قلب و دماغ افغان ها به قصد شر اندازی و نفاق ریخته بودند، ده سال بعد از حملهٔ آنها بر افغانستان، درست زمانی که قوای متجاوز افغانستان را ترک کرد، ثمر داد.

در طول اشغال افغانستان، اثرات پروسهٔ تاریخی یی که دست اندر کار تأمین همبستگی ملی و تشکیل ملت بود، کم و بیش باقی ماند.

وقتی اقوام مختلف کشور با مشت واحدی برای دفاع از سرنوشت واحد که از آن یک ملت باید باشد بر فرق متجاوز حواله کنند، دیگر شکی باقی نمی ماند که ملت در نشیب و فراز تاریخ زنده، سر از معرکه بیرون خواهد کرد.

مروری بر مهم ترین ...

برخی تحلیلگران، به نظر نمی رسد، مردم افغانستان در پنج سال آینده، شاهد شکل گیری پارلمانی باشند که به راستی شایستهٔ شان ملت افغانستان و برآورندهٔ آرزوها، امیدها، انتظارات و چشمداشت های دیرسال آنان باشد.

پارلمان کنونی حتا قادر به احیای حیثیت و هویت پارلمانی خویش به عنوان قوهٔ مستقل و موازی یی با دستگاه های اجرایی و قضایی هم نخواهد بود و با توجه به روند کنونی، بعید به نظر می رسد که ولسی جرګه بتواند به رهیافت جامع، معقول و مورد قبولی برای حل مسایل ملی نظیر مذاکره با طالبان، موضوع پایگاه های دایمی امریکا، معضل فساد و... دست پیدا کند.

به هرحال آنچه در حوزهٔ سیاست، به عنوان مهمترین رویدادهای سال ۸۹ در افغانستان بازگفته شد، بخش کوچکی از دنیای پر شور و شر سیاست در افغانستان در سال ۸۹ خورشیدی بود. بخشی که شاید بتواند، به درستی، خواننده گان را در سنجش و ارزیابی جوانب مثبت و منفی رویدادها و تحولات این سال افغانستان، کمک کند. پایان

برګمتال ولسوالي د سقوط په ...

د نورستان امنیه قوماندان وویل، چې دوی خپل ۱۵۰ تنه پولیس د کوردر په سیمه کې د وسلوالو مخالفینو د دغه کار د مخنیویلپاره ځای پرځای کړي دي. د نورستان دواما ولسوالۍ د کوردر سیمې یوه قومي مشر شاه ولي پژواک ته وویل، چې وسلوال مخالفین سیمې ته د ولسوالۍ د جوړېدو لپاره راغلي وو، خو د سیمې خلکو دوی ته د دغه کار د کولو لپاره اجازه نه ده ورکړې. د یادونې ده، چې تر دې مخکې هم وسلوالو مخالفینو پر برګمتال ولسوالۍ برید ترسره کړی و، چې زیات شمېر خلکو ته په کې مرګ ژوبله اوښتې وه.

سالی دشوار اما سرنوشت...

در پیشرو داریم. محمود صیقل می افزاید، اما عامل مهم انگیزه است. دشمن به خوبی در افغانستان تعریف نشده است. یک روز رییس جمهور آنها را دشمن می خواند و روز بعد آنها را برادران عزیز می گوید. به نظرمی رسد که ایتلاف بین المللی خود را متمرکز به تعداد سربازان ساخته اند، اما خطر آن وجود دارد که ما یک نیروی مسلح بدون انگیزه برای جنگیدن و یک حکومت داریم که مطمین نیست چه می خواهد، انجام دهد. مقام های غربی در کابل ابراز امیدواری می کنند که انتظار دارند نخست بخش های محفوظ تر کشور به نیروهای امنیتی افغانستان سپرده شوند.

در همین حال، جنرال ظاهر عظیمی، سخنگوی وزارت دفاع می گوید که طالبان مسلح در ماه های اخیر عمده ترین پایگاه های خود را در ولایات قندهار و هلمند از دست داده اند و انتظار برده می شود که آنان در سال آیندهٔ شمسی، میزان حملات خود را در این ساحات بیشتر سازند.

وی می افزاید که تعداد نیروهای اردوی ملی تاکنون به بیش از ۱۵۵ هزار تن رسیده است و این توان را دارند تا از تحرکات مخالفان جلوگیری کنند.

عظیمی به این باور است که در یک سال گذشته، نیروهای دولتی پیشرفت های زیادی را در جنگ با طالبان داشته اند. او می گوید، رهبری دوعملیات بزرگ در قندهار و هلمند نشان دهندهٔ توانایی های جنگی نیروهای اردوی افغانستان بوده است. به باور وی، طالبان قویترین پایگاه های نظامی شان را در ولایت های قندهار و هلمند که مرکز سازماندهی عملیات های نظامی شان بود، از دست داده اند. عظیمی خاطر نشان می کند، سال ۱۳۸۹، سال پرموفقیت برای نیروهای امنیتی کشور خواهد بود. این مقام وزارت دفاع شمار کشته شده گان طالبان را در جنگ با نیروهای ارتش کشور در یک ماه گذشته ۱۰۰ تن شمرد و تعداد بازداشت شده گان آنان را ۲۴۵ تن خواند. سخنگوی وزارت دفاع همچنین اظهار می دارد، ارتش تلفاتی را نیز در سال جاری متقبل شده است. به گفتهٔ عظیمی تمام کشته شده گان اردوی ملی در یک سال اخیر نزدیک به ۷۳۰ تن رسیده که ۲۱ تن آنها در ۲۵ روز گذشته، کشته شده اند.

این درحالی است که در سال ۱۳۸۸ کل تعداد کشته شده گان ارتش به ۶۳۵ تن می رسید و ارقام جدید نشان می دهد که تلفات نیروهای ارتش در یک سال گذشته بیشتر شده است.

مقام های وزارت دفاع سال ۱۳۹۰ را سالی دشوار می دانند و به گفتهٔ سخنگوی وزارت دفاع به هر اندازه یی که شمار نیروهای امنیتی افغان افزایش یابد، تعداد تلفات آن ها نیز به دلیل برخورد با دشمن افزایش خواهد یافت.

عظیمی می گوید، کمیسیونی که به هدف بررسی آماده گی نیروهای امنیتی افغان برای گرفتن مسوولیت تامین امنیت از نیروهای خارجی ایجاد شده بود، چگونگی مراحل، محل ها و نحوهٔ انتقال مسوولیت تامین امنیت به نیروهای امنیتی افغان را در تناسب با ظرفیت های امنیتی افغانستان بررسی کرده است و رییس جمهور آن را در سال نو خورشیدی اعلام می کند.

وی می گوید، پروسهٔ انتقال به دقت ارزیابی شده و از خلای امنیتی که باعث حضور دوباره طالبان شود، جلوگیری خواهد شد. به گفته عظیمی؛ شکی نیست که دشمن تلاش می کند هر خلأیی را که از لحاظ امنیتی به وجود می آید، آن خلا را به نفع خود تغییر دهد، این تلاش از سوی دشمن صورت می گیرد اما درعین زمان ما این ظرفیت را داریم که این فرصت را برای دشمن های افغانستان ندهیم که آن ها بتوانند از این فرصت استفاده کنند. ما کاملا موافق هستیم که اگر کوتاهی صورت بگیرد، این کوتاهی را دشمن می تواند از آن استفادهٔ سوء کند. به همین دلیل ما با دقت مسألهٔ انتقال قدرت را آغاز می کنیم و ادامه می دهیم.

نقش اقوام در پروسهٔ تشکیل ملت در تاریخ معاصر افغانستان

دوکتور م، عثمان، روستار تره کی ـــــــ قسمت دوم و پایانی

یکی دیگر از کارروایی هایی امیر که در استحکام بافت اجتماعی جامعهٔ کثیرالاقوام افغانی بسیار مفید ثابت شد، تطبیق پروگرام اسکان ناقلان است که طی آن برخی قبایل جنوب افغانستان به شمال کشور کوچانده شدند. امیر با این کار می خواست، تجانس قومی (Assimilation) مردمان شمال کشور را تأمین نموده و از آن طریق، هسته های مقاومت ملی را علیه پیشروی روس ها در آسیای مرکزی تقویت کند.

اگر امیر عبدالرحمن در پهلوی استفادهٔ ناگزیر از طریق خشونتبار برای استحکام سلطنت که در نهایت مبنا برای تأمین وحدت ملی قرار گرفت، از شیوهٔ دموکراسی عنعنوی تدویر لویه جرگه، نیز استفاده می نمود، یقیناً پروسهٔ همگون سازی جامعه و تفاهم ملی تسریع می شد و امیر را در امر مقاومت علیه فشارهای انگلیس بیشتر یاری می رساند. امیر در بسا موارد حیاتی برای ملت، چون اعلام سلطنت (۱۸۸۰م)، عقد معاهدهٔ دوستی با «لاردفرین» گورنر جنرال هند (۱۸۸۵ م)، اعلام سردار نصرالله به نیابت سلطنت (۱۸۹۵م) و بخصوص امضای معاهدهٔ خاینانهٔ دیورند (۱۸۹۳ م) از لویه جرگه مشوره نگرفت.

با اینهم امیر بعد از وفات خود کشوری یک پارچه و متحد بجا گذاشت که غرور ملی اش را معاهدهٔ اسارت بار دیورند به سختی جریحه دار ساخته بود.

بعد از مرگ امیر عبدالرحمن و از میان رفتن ترس ناشی از دولتی که وی ایجاد کرده بود، اقوام افغانستان نه با یکدیگر درگیر منازعهٔ غیر قابل حل شد و نه هم دست به قیام علیه دولت زدند. مخالفت برخی گروه های سیاسی مشروطه خواه با دولت که بعداً با مساعد شدن جو سیاسی ظهور کرد، از دایرهٔ صحبت ما بیرون است.

امیر حبیب الله برای مدت ۱۸ سال (۱۹۰۱ – ۱۹۱۹م)، در کشوری زمام امور را به دست گرفت که از رجال صاحب ادعا خالی شده بود. در زمان سلطنت امیر به تقویت زمینه های مادی تفاهم و همبستگی ملی توجه به عمل آمد. تأسیس مدرسهٔ حربیه و دارالعلوم حبیبیه، نشر سراالاخبار، اعمار مطبعه و تمدید سرک ها و اعمار رباطه ها، مناطق و اقوام افغانستان را بیش از پیش باهم نزدیک ساخت.

مبارزهٔ همه اقوام کشور برای حصول استقلال افغانستان (۱۹۱۹م) به قیادت اعلیحضرت امان الله خان نمایانگر عمیق ترشدن احساسات ملی در جامعهٔ افغانی است. آنهم در شرایطی که هنوز پروسهٔ تشکیل ملت به پایهٔ اکمال نرسیده بود.

برای به هم پیوستگی ملی و تأمین وحدت اقوام مختلف جامعهٔ افغانی تا مرحلهٔ نزدیک تر شدن آن «به تشکیل یک ملت»، طی ۶۰ سال پس از حصول استقلال تا تهاجم اتحاد شوروی (۱۹۱۹ الی ۱۹۷۹ م) تلاش های پیگیر از طرف دولت های وقت صورت گرفت که اعم آن عبارت است از:

الف – استحکام قدرت حکومت مرکزی و حتی المقدور بسط نفوذ آن در زوایای دور دست روستاها. این پدیده همه مرکبات جامعه را تحت پوشش ادارهٔ واحد قرار داد و تمامیت فزیکی و معنوی ملت را تأمین کرد.

ب – تأمین اتوریتهٔ حکومت مرکزی، احساسات وابستگی مشترک به سیستم واحد اداری، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی را تقویت نمود.

ج – تدارک زمینهٔ سهمگیری منسوبان اقوام مختلف در ادارهٔ امور دولت.

د – تشکیل لویه جرگه ها و در مواردی چند، پارلمان ها به اشتراک اقوام مختلف افغانستان برای تصمیم گیری در امور ملی.

ه – انکشاف خطوط مواصلات، معارف، فرهنگ و وسایل مفاهمهٔ جمعی (ماس مدیا). این انکشاف زمینهٔ آمیزش اقوام، مذاهب و فرهنگ های متنوع جامعهٔ افغانی را فراهم نمود.

و – مهاجرت های اختیاری یا اجباری اقوام و مذاهب از یک محل به محل دیگر.

ز – تجلیل اعیاد و جشن های ملی.

ح – تدویر کنفرانس ها و تبلیغ مطبوعاتی و آموزشی به غرض بزرگداشت شخصیت های ملی و تاریخی.

ط – کاوش آثار باستانی به غرض دادن غنا به موزیم ملی و روشن ساختن زوایای تاریک تاریخ ملی.

روی عوامل فوق زمینهٔ دوستی ها، ازدواج ها و خویشاوندی ها میان منسوبان اقوام و مذاهب مختلف کشور فراهم گردید و گام های استواری در جهت محکم بندی بافت اجتماعی جامعهٔ افغانی برداشته شد.

شوروی ها در شرایطی به افغانستان لشکر کشیدند (۱۹۷۹م) که در آنجا مانند همه کشورهای روبه انکشاف، پروسهٔ تکامل ملت به پایهٔ اکمال نرسیده بود. به عبارهٔ دیگر در حالی که در جامعهٔ افغانی ساختارهای قبیله یی در حال تغییر شکل به ساختار ملی بودند و مرکبات طبعی ملت در آمیزش نهایی قرار نگرفته بود، افغانستان معروض به دگرگونی های بنیادی ناشی از تهاجم ایدیولوژی کمونست گردید.

انقلاب نام نهاد کمونیست ها که قصد به اسارت کشیدن ملت ها را زیر پرچم انترناسیونالیزم داشت، ناسیونالیزم نوپای افغانی را اولین دشمن سرسخت خود تلقی می کرد. آماده گی های کافی رزمی علیه ناسیونالیزم افغانی گرفته شد.

از جمله:

یک – بخشی از تاریخ معاصر افغانستان سر از نو نوشته شد که طی آن کشور ما موجودیت و شناسایی خود را در سطح بین المللی، مرهون مساعدت های رهبران انقلاب شوروی باید می بود.

برمبنای این طرز استدلال، افغانستان از نظر تاریخی مدیون و متحد طبعی کمپ کمونیزم بین المللی بوده و در بیرون از آن، وجود خارجی نداشت.

دو – برای تنزیل مرتبت معنوی شخصیت های ملی و تاریخی افغانستان، تبلیغات وسیعی رویدست گرفته شد. به این مقصد، اجیران بی شماری از سنگر مطبوعات به لجن پراگنی مصروف گردیدند که تا هنوز هم ادامه دارد.

سه – به قصد متلاشی ساختن افغانستان به مثابهٔ چوکات طبعی همبستگی ملی و گهوارهٔ رشد ناسیونالیزم افغانی، برای انضمام ساحات شمال افغانستان به سیستم اداری جمهوریت های آسیای مرکزی، تلاش های مداوم به عمل آمد.

چار- شخصیت های ملی کشته، زندانی و یا مجبور به فرار از کشور شدند.

پنج – برمبنای یک پروگرام حساب شده، احساس کینه، خصومت و انتقام جویی قومی و مذهبی دامن زده شد و اتحاد و همبستگی اقلیت های قومی علیه اکثریت قومی، تشویق گردید.

شش – برای از میان بردن ضابطهٔ اخلاقی یی که مبتنی برآن در میان خانوادهٔ واحد مرکب از اقوام کشور که ملت افغانستان را می سازند، اقوام اقلیت به قوم اکثریت به صفت "برادربزرگ" با محبت و صمیمیت احترام می گذاشتند، تلاش های دوامدار صورت گرفت.

از میان بردن سلسلهٔ مراتب اخلاقی یی را که اقوام افغانستان را در آمیزش و جوشش خود بخودی و طبعی قرار می داد، باید یک فاجعهٔ ملی به حساب آورد که تلافی آن به کار و « پیکار» متداوم ضرورت دارد.

ص ۳

کنوانسیون رفع کلیه تبعیضات علیه زنان

ماده بیست ویکم :۲– سرمنشی گزارشات کمیته را جهت اطلاع به کمیسیون وضعیت زنان ارسال مینماید.

ماده بیست و دوم: آژانسهای تخصصی میتوانند در محدودهٔ فعالیت های خود بر اجرای مفاد این کنوانسیون نظارت کننده، کمیته میتواند از آژانسهای تخصصی دعوت کند تا گزارشاتی درمورد نحوهٔ اجرای کنوانسیون در زمینه های که به حوزه فعالیت آنها مربوط میشود ارایه نمایند.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۳۱۶۰۴۵۰ – ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

اراده ورځپانه یوازې دسرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپانه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: خادم احمد
موبایل: – ۰۷۰۰ ۵۹۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل: – ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل: – ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com